Nykterister beklagar regeringens ställningstagande.

De kristna samfundens nykterhetsrörelse hade på förfagen årsmöte på Stora Skådal. Till ledamot av styrelsen nyvaldes överstelöjtnant Fredolf Ericson, fru Ingeborg Johnsson och distriktschefen Adolf Jönsson. I Sveriges nykterhetsvänners landsförbunds representantskap nyvaldes direktör Levenstam, socialvårdsassistent Westerberg, pastor Göran Bodemar, sekreterare Emil Westman, överstelöjtnant Ericson, major E. Schiller och distriktschefen Jönsson. Mötet beklagade regeringens ställningstagande till ungdomsvårdskommitténs utredningsmaterial med förslag till åtgärder för att skydda den växande generationen mot de nedbrytande krafterna i samhället, främst den privatägda slimre nöjesindustrin.

SAMTID och FRAMTID

Septembernumret innehåller bl. a.:

YRJÖ HIRN: Människohat och gästabud.

HALVAR F. G. SUNDBERG: Domstolarna och grundlagsstridiga lagar.

E. N. TIGERSTEDT: Vallfärd till Weimar.

GUNNAR LÖWEGREN: Turgot — politiker, ekonom, rättsmoralist

TORA SANDSTRÖM: Aggressionsproblemet.

JOHAN HANSSON: Herr Wigforss förvaltning — och herr Hallå?

ANATOL RENNING: Kommunismens kris och socialdemokratins.

SIGFRID LEANDER: Fredens försvar.

Sveriges Rättsförbund och dess program.

Även många andra intressanta artiklar. Årsprenumerera nu i bokhandeln eller från förlaget. Kr. 14:—, lösnummer 1:50.

NATUR och KULTUR

Dreyfusaffären i fransk politik

Dreyfus degraderas på krigsskolans gård i Paris den 5 januari 1895.

FÖR FEMTIO ÅR SEDAN, den 20 september 1899, blev Alfred Dreyfus fri efter fem års fängelse — mesta tiden på Djävulsön i Franska Guayana. Han blev fri, men inte frikänd. Den andra krigsrätten i Rennes hade i feg kompromissulst dömt honom till tio års fängelse för förräderi "under förmildrande omständigheter"; men hans oskuld stod för de icke förblindade utom tvivel, och regeringen skred omedelbart till benådning. Därmed var det andra skedet i Dreyfusaffären avslutat.

Affären började på hösten 1894, då ett hos den tyske militärattachén av det franska kontraspionaget uppsnappat förrädiskt meddelande på till ytterlighet lösa grunder tillskrevs den judiske kaptenen i generalstaben Dreyfus och denne av en bakom lyckta dörrar arbetande krigsrätt dömdes till degradering och livstidsdeportation. På krigsskolans stora gård i Paris, i närvaro av detachement från alla Paris regementen och många tusen civila åskådare ägde degradationen rum; "bödeln", en jättelik gardesofficer, ryckte av Dreyfus hans epåletter och galoner och bröt sönder hans värja; Dreyfus bedyrade sin oskuld, men överröstades av massans rop — "till döden", "förrädare", "judesvin" — och den militära

Nyutnämnde majoren Alfred Dreyfus dekoreras den 21 juli 1906 av general Galain med riddartecknet av hederslegionen.

musiken; dagen därpå jublade de nationalistiska och antisemitiska tidningarna, med män som Maurice Barrès och Léon Daudet i spetsen, över Dreyfus förnedring och folkets patriotism. Avslutningen kom först på sommaren 1906, då Dreyfus av kassationsdomstolen förklarades ha blivit dömd "av misstag och med orätt". Vid en ny militär ceremoni blev Dreyfus rehabiliterad, utnämnd till major och riddare av hedenslegionen; nu ropade massorna "leve armén", "leve republiken", "leve sanningen", och trupperna defilerade under Marseljäsen för den gråtande Dreyfus. Vad de kände som genom år av arbete och strider lyckats föra sanningen till seger har bäst sagts av Charles Péguy. "Vi sade att en enda orättvisa, ett enda brott, en enda olaglighet, särskilt om den är officiellt bekräftad och erkänd, en enda oförrätt mot mänskligheten, en enda kränkning av rättvisan och rätten, särskilt om den är allmänt, legalt, nationellt, bekvämt godtagen, ett enda brott bryter och är tillräckligt för att bryta hela samhällskontraktet, hela det sociala sammanhanget, en enda oratt, en enda vanhedrande handling är tillräcklig att vanhedra, att vanära ett helt folk."

Indicierna mot Dreyfus var från början svaga, praktiskt taget obefintliga. Den första dömen blev möjlig genom några militärers fördomar, känslan för disciplinens och sammanhållningens värde, de hemliga rättegångsförhandlingarna; vid processen i Rennes 1899 klarlades att de dömande i den första processen knappast tagit del av anklagelsematerialet, utan snarare ansett sig följa en order än avkunna en dom. Då bevisens bräcklighet småningom blev uppenbar, främst genom generalstabsofficeren överste Picquart, sökte militärerna, i regel sannolikt misledda och i god tro, förskansning bakom lösa rykten om hemliga och farliga bevis, påståenden om att Dreyfus erkänt eller indirekt vidgått sin skuld, rena förfalskningar. Då striden var som hetast 1898 och 1899 var det inte lätt för genomsnittsfransmannen att ta ställning, ty mörkläggningen gjorde på många punkter en säker dom omöjlig. Även då generalstabsöversten Henry i augusti 1898 erkände sig ha förfalskat aktstycken, kunde det påstås att förfalskningarna tillkommit för att ersätta de verkliga bevisen, vilka på grund av sin störpolitiska beskaffenhet inte kunde företes; nationalistledaren Charles Maurras — efter det andra världskriget dömd som förrädare — hyllade Henry för hans "patriotiska förfalskning". För anhängarna av en revision gällde det att få fram de aktstycken som låg till grund för dylika påståenden, att kritiskt undersöka det torftiga källmaterial som var pålitligt, att uppvisa det osannolika eller orimliga i rykten och tydningar.

Att Dreyfusaffären kunde leda till en kris som skakade Frankrike berodde emellertid på att en politisk motsättning anart fördunklade den juridiska debatten. Politisk inte i första rummet i den meningen att partier och rörelser engagerades, utan främst så att allmänna grundsatser, åskådningar i stor stil blev de verkliga aktörerna i dramat. Allt tydligare gick antidreyfusarderna över till en subsidiär försvarslinje sedan deras teknisk-juridiska positioner undergrävts: de hävdade inte blott att Dreyfus var skyldig, utan också — och med större energi — att det var nödvändigt att anse honom vara skyldig. Hur skulle det gå med arméns och statens auktoritet, sade man, om de militära ledarna överbevisades om att ha dömt en oskyldig eller att ha godtagit denna dom, och om en rad skiftande ministrar visades ha uppträtt som garanter för avslöjade lögnare? Skulle inte statsauktoriteten undergrävas, Frankrike förlora sin prestige bland nationerna?. Då Barrès skrev "Dreyfus eller arméns chefer; det är det valet det gäller" och att Dreyfus skuld var en "fransk sanning", dvs. en för Frankrike nyttig föreställning, började det bli klart att striden gällde stora grundsatser. Relativism och pragmatism mobiliserades i de styrandes och nationalismens tjänst — det har sedan blivit en välkänd manöver. Därmed överfördes striden på ett annat plan. Fanns verkligen inte sanning i den enkla meningen att Esterhazy, inte Dreyfus, författat den "bordereau" på vilken krigsrättsdomen främst grundades? Borde denna sanning förkvävas, och därmed en oskyldig människas liv förnärras, för att skydda den franska staten? Var denna stat, denna nation, identisk med den grupp av officerare och politiker som gjort sig skyldig till ett misstag eller en gemenhet? Var det inte just i Frankrikes intresse att rättvisan segrade genom att man visade mod att erkänna ett felsteg och straffa de verkligt skyldiga?

Så gick debatten inom den grupp av intellektuella, av författare, vetenskapsmän och publicister, som tog ledningen och efter hand tvingade politikerna att bekänna kort. Många rykten skapades eller befästes i denna strid. Emile Zola skrev i sin "Jag anklagar" affärens mest ryktbara aktstycke; med sina under årtal nästan dagliga artiklar i L'Aurore utförde Clemenceau en av journalistikens stora bragder; Jaurès ledde sina socialister över till dreyfusarderna i strid med den riktning som förklarade "rätten och rättvisan" vara "ord utan mening så länge det kapitalistiska samhället består"; till de i andra ledet kämpande hörde unga män som sedan blev inspiratörer och ledare — Blum, Painlevé, Gide, Péguy, Proust, Benda. Under affären framträdde, skriver Blum, det säkraste tecknet på en kollektiv känslokris, "den minskade känslan för livets värde. När jag tänker tillbaka på den hetsigaste tiden under affären är detta mitt starkaste minne: Varken för mina vänner eller mig själv syntes det egna livet vara av betydelse; vi skulle utan minsta tvekan och framför allt utan minsta ansträngning ha offrat oss för det vi ansåg vara sanningen och rättvisan." Ur affären framgick män för vilka enkla och alltna ord som sanning, rättvisa och frihet för alltid hade fått glöd.

Men affären blev politik även i en annan, trivialare mening: den övergick, för att tala med Péguy, från mystik till politik. Bakom förpostlinjerna marscherade de tunga formationerna upp: å ena sidan monarkister, nationalister, klerikaler, konservativa, å andra sidan radikaler, socialister, antimilitaristen, den katolska kyrkans fiender. Den moderata majoriteten av parlamentariker, som länge varit tyst och tveksam, tog småningom parti för

15:e tusendet i press

Einar **Wallquist**

MED VARANDRA

"Hör utan tvivel till hans bästa."

Bertil Bernholm i Expr.

Ill. 10:50, inb. 15:—

BONNIERS

nytt

Øivind Bolstad: **Den röda begonian**
Laddad roman i sanatoriemiljö.
443 sid. Pris 9:75, inb. 13:—

Tomás O Crohan: **Karg kust**
Ett märkligt livsöde från en klippö utanför Island.
233 sid. Pris 7:—, inb. 10:—

Halldór Kiljan Laxness: **Fria män**
Ny roman av författaren till Islands klocka.
475 sid. Pris 18:—, inb. 22:—

Pär Rådström: **Stjärnan under kavajslaget**
En ungdomligt djärv, blixtrande intelligent roman.
159 sid. Pris 7:50, inb. 10:50

A. Gunnar Bergman: **Rödfärgad kultursyn**
Essäer om demokrati och teater.
131 sid. Pris 5:50

Tore Zetterholm—Helge Åberheim: **Världslitteraturen**
All världens författare på 262 sidor. Rikt illustrerad.
Pris 8:50, inb. 11:—

Alf Ahlberg: **Flykten från ensamheten**
En fortsättning på Tankelivets frigörelse.
187 sid. Pris 6:—

Lennart Hellsing: **Vykort från verkligheten**
Dikter.
85 sid. Pris 5:50

Thorsten Odhe: **Internationella kooperativa problem**
75 sid. Pris 1:50

Walter Sjöllin: **Med förenade krafter**
Bokfilm om kooperationen.
272 sid. Pris inb. 12:50

Ignas J.-Scheynius: **Resa i samverkans Sverige**
Illustrerad av Eric Palmquist.
446 sid. Pris 9:50, inb. 14:—

J. R. Hicks: **Samhällsekonomins grundvalar**
Ekonomisk grundbok.
4 uppl. 344 sid. Pris 7:50, inb. 10:—

John H. Ohlsson: **En trumpetare går till sjöss**
Memoarer.
104 sid. Pris 3:50

Abanindranath Tagore: **Ostdockan**
Österländsk saga. Förord av Selma Lagerlöf. Illustrerad av Folke Karlsson. 7 år och uppåt.
126 sid. Pris inb. 7:50.

Gustaf-Adolf Mannberg—Carl-Einar Borgström: **Nu har Kalle sommarlov**
Barnbok med samma huvudpersoner som »Fy på dej Klara». 3—6 år.
Pris 1:75

Greta Janus—Mogens Hertz: **Nalle**
Barnbok. 2—4 år.
Pris 1:75 kart.

Egon Möller-Nielsen: **Historien om fisken**
Originell barnbok utan ord. 2—4 år.
Pris 2:75

Tiden förlag

Mode

"Kort hår och långt paraply..."

skulle kunna stå som motto för modet hösten 1949. Mellan dessa ytterligheter spänner modet över ett rikt register och är samtidigt högst balanserat — samt vackert. I snabbelysning ett fåtal detaljer... Rundade axlar, åtsittande liv eller med början till lätt blusande rygg, midjan smalare än någonsin, höfterna rundade men ej överdrivet. Rik, rätt dämpad färgskala där grått är favorit, havannabrunt, svart och blått, clanfärger... Materialen... ylle vid alla tillfällen samt för eftermiddagen och aftonen dessutom kravattsiden, faille, taft, ripts, duchesse...

Vid den rätta kombinationen av kläder och make up lägges stor vikt. NK har inför den nya säsongen kombinerat visningen av modenytt med en exposé i Ljusgården för rätt make up.

och Make up

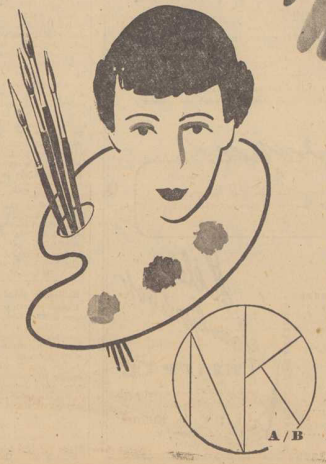

"Färgen är allt..."

Lika säkert som att ens personliga färger avgör vad man kan ansamma av modet, lika viktigt är det att omsorgsfullt stämma denna personliga färgskala till harmonisk samklang med klädseln. Make up och klädsel, de tu är ett... färgen är allt. En hel konstart, men som väl är finns vissa inte alltför svårbemästrade regler att gå efter. NK:s Make up-exposé i Ljusgården vill ge en ledning i denna "konstart" och NK har därvid samarbetat med sju av de främsta firmorna på området i in- och utland. Skickliga demonstratriser lär Er det Ni eventuellt inte vet om rätt make up. Ett extra inslag att studera i ett av skyltfönstren är modet och håret. Make up-märkenas sjutal:

ELIZABETH ARDEN • CHRISTL • DOROTHY GRAY, KLYTIA • LANCÔME • PARFUMERIE SEGER • SHANTUNG

Hårfärgningen, som demonstreras i Hygieniska avdelningen, representeras av *L'OREAL*

A/B NORDISKA KOMPANIET

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.